

UCHWAŁA NR
RADY GMINY W GALEWICACH

z dnia 16 lutego 2022 r.

**zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Galewice na lata 2021- 2025**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 i art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (T.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1372; zm.: Dz. U. z 2021 r. poz. 1834.), art. 6 ust.2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz. U. 2021 r. poz. 1249) Rada Gminy w Galewicach uchwala co następuje:

§ 1. W Uchwale Nr XLII/264/21 Rady Gminy w Galewicach z dnia 26 listopada 2021 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Galewice na lata 2021- 2025 załącznik Nr 1 otrzymuje brzmienie zgodnie z załącznikiem Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Galewice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Jerzy Karsznia

Załącznik do uchwały Nr

Rady Gminy w Galewicach

z dnia 16 lutego 2022 r.

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY
W RODZINIE DLA GMINY GALEWICE
NA LATA 2021 – 2025**

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP

II. ZAŁOŻENIA SYSTEMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

III. CELE PROGRAMU

IV. ADRESACI PROGRAMU

V. REALIZATORZY PROGRAMU

VI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

VII. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROJEKTU

I. WSTĘP

Rodzina jest niepowtarzalnym środowiskiem kształtującym osobowość, poglądy, styl życia, system norm i wartości. Ważną rolę w rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy członkami rodziny, oparte na miłości i zrozumieniu.

W przypadku dezorganizacji życia, rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań. Relacje wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi.

Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem, które choć istnieje w świadomości społecznej w naszym kraju dotyka rodzin o różnym statusie społecznym.

Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Mimo, że w relacjach międzyludzkich istniała ona zawsze, o przemocy w rodzinie mówiono niewiele, jakby nie postrzegając jej jako poważnego zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny.

Przemoc doznawana w rodzinie rodzi konsekwencje niezmiernie głębokie i szkodliwe, dając o sobie znać w postaci zaburzeń emocjonalnych w bliższej lub dalszej perspektywie czasowej.

Przemoc w rodzinie to zgodnie z art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie: "jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt 1, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą". W pkt 1 mowa o członku rodziny czyli osobie najbliższej, a także osobie wspólnie zamieszkującej lub gospodarującej.

Rodzaje przemocy:

·Przemoc **fizyczna**- popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, ciskanie w kogoś przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, porzucanie w niebezpiecznej okolicy, nieudzielanie koniecznej pomocy, itp.

·Przemoc **psychiczna**- wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna (kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami), domaganie się posłuszeństwa,

ograniczanie snu i pożywienia, degradacja werbalna (wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie), stosowanie gróźb, itp.

·Przemoc **seksualna**- wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, krytyka zachowań seksualnych kobiety, itp.

·Przemoc **ekonomiczna**- odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, nie zaspakajanie podstawowych materialnych potrzeb rodziny, itp.

Sprawcy przemocy są bezwzględni -zniewalają swe ofiary, stosując wobec nich groźby i demonstracje swej siły. Natomiast ofiary w obliczu przemocy są zwykle bierne, rzadko sięgają po asertywne, a nawet agresywne formy zachowania. Ich wyróżniającą się cechą jest silne poczucie winy i przypisywanie sobie odpowiedzialności za akty agresji.

Stosowanie przemocy prowadzi do niskiej samooceny, poczucia bezsilności i bezradności, ciągłego niepokoju, depresji, chorób związanych ze stresem. Szczególnie dramatyczne konsekwencje przemocy zauważa się u dzieci. Powoduje ona bowiem w ich psychice nieodwracalne skutki, które mogą dać znać o sobie dopiero w dorosłym życiu.

W ostatnim okresie, coraz częściej ujawniane są przypadki przemocy. Prowadzone dotychczas działania informacyjne – ogólnopolskie – spowodowały zmiany świadomości społecznej i z jednej strony – większej gotowości ofiar przemocy do ujawniania takich spraw, a z drugiej – wiąże się z większym profesjonalizmem przedstawicieli służb zobowiązanych do podejmowania interwencji i udzielania pomocy. Należy jednak zaznaczyć, że pomimo większej świadomości społecznej, tylko bardzo zdeterminowane ofiary przemocy decydują się na jej przerwanie i zgłoszenie tego faktu odpowiednim organom.

Uznając, że przemoc w rodzinie narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, a władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności, a także w celu zwiększania skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Z uwagi na powyższe fakty konieczne jest podjęcie działań zmierzających w kierunku edukacji społecznej dostarczającej wiedzy o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z problemem. Niezbędne jest również zapewnienie profesjonalnej pomocy interwencyjnej i terapeutycznej zarówno sprawcom, jak i ofiarom przemocy, ze szczególnym uwzględnieniem krzywdzonych dzieci.

Podstawa prawna

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz zasady postępowania wobec osób stosujących przemoc określa ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. W tym celu powstał Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2025 w Gminie Galewice został on opracowany zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005r. oraz w oparciu o ustawę z dnia 15 lutego 1964r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy, ustawę z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii, ustawę z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na obszarze gminy Galewice na lata 2014-2020, i Gminnym Programem Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021, Kodeks Karny i Kodeks Postępowania Karnego, Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie skierowany jest przede wszystkim do: ofiar przemocy w rodzinie (w tym: dzieci, współmałżonków, partnerów w związkach nieformalnych, osób starszych, osób niepełnosprawnych), sprawców przemocy w rodzinie, świadków przemocy w rodzinie, przedstawicieli władz lokalnych, przedstawicieli instytucji służb pracujących z dziećmi (pracownicy oświaty, pracownicy socjalni, policjanci, pracownicy wymiaru sprawiedliwości, pracownicy ochrony zdrowia).

II. ZAŁOŻENIA SYSTEMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

1. Założenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

a) Zapewnienie osobom doznającym przemocy bezpieczeństwa i profesjonalnej pomocy.

- b) Za przemoc zawsze odpowiedzialny jest sprawca przemocy.
- c) Nikt nie ma prawa stosować przemocy wobec drugiego człowieka.
- d) Nie ma żadnego uzasadnienia ani usprawiedliwienia przemocy domowej.
- e) Zrozumienie reakcji ofiary.
- f) Podstawowym zadaniem jest zatrzymanie przemocy.

2. Zadania gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej i ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Do zadań własnych gminy należy w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

3. Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy

Lokalny system przeciwdziałania przemocy w rodzinie – zespół instytucji w środowisku lokalnym działających na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy, wraz z ich potencjałem kadrowym, kompetencyjnym, wiedzą i umiejętnościami, instrumentami pomocy i wsparcia, procedurami postępowania, zasobami rzeczowymi i finansowymi, wzajemnie ze sobą współpracujących w sposób skoordynowany.

Elementy lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- a) zasoby instytucjonalne – instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie wraz z potencjałem organizacyjnym;
- b) zasoby ludzkie – specjaliści z różnych dziedzin;
- c) instrumenty pomocowe i sieć wsparcia;
- d) zespół interdyscyplinarny o znaczeniu strategicznym i zadaniowym;
- e) niniejszy Program.

III. CELE PROGRAMU

1. *Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie, ze szczególnym uwzględnieniem przemocy wobec dzieci oraz poprawa skuteczności działań osób zobowiązanych i uprawnionych do przeciwdziałania przemocy.*

L.p.	Rodzaje działań	Realizatorzy	Termin realizacji	Wskaźniki	Źródło finansowania
1.	Zdiagnozowanie zjawiska przemocy, realizacja procedury „Niebieskie Karty”	KPP, GOPS, placówki oświatowe, służba zdrowia, GKRPA	2021-2025	- liczba wszczętych procedur NK; - liczba zakończonych procedur NK;	budżety własne poszczególnych jednostek
2.	Powołanie Grup Roboczych ZI w Galewicach	GOPS, Zespół Interdyscyplinarny	2021-2025	- liczba powołanych GR; - liczba	budżet gminy

				posiedzeń GR;	
3.	Monitorowanie sytuacji osoby dotkniętej przemocą	KPP, GOPS, Zespół Interdyscyplinarny	2021-2025	- formy pomocy; - rodzaje pomocy; - efekty udzielonej pomocy;	budżety własne poszczególnych jednostek

2. Wzmocnienie wiedzy społeczeństwa w zakresie przeciwdziałania przemocy oraz zapewnienie różnorodnych form wsparcia socjalnego osobom doświadczającym przemocy.

L.p.	Rodzaje działań	Realizatorzy	Termin realizacji	Wskaźniki	Źródło finansowania
1.	Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form udzielania wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie	KPP, GOPS, placówki oświatowe, służba zdrowia	2021-2025	- liczba materiałów (ulotek, plakatów),	budżety własne poszczególnych jednostek
2.	Zapewnienie schronienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, w tym w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi	KPP, GOPS, placówki oświatowe, służba zdrowia	2021-2025	- liczba osób umieszczonych w placówkach zapewniających całodobowe schronienie	Budżet gminy
3.	Zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art. 12 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	KPP, GOPS, placówki oświatowe, służba zdrowia	2021-2025	- liczba dzieci odebranych z rodziny w sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia i umieszczonych w pieczy zastępczej	Budżet gminy
4.	Zapewnienie wsparcia finansowego, rzeczowego osobom dotkniętym przemocą w rodzinie	GOPS	2021-2025	- liczba zasiłków/pomocy rzeczowej przyznana z powodu przemocy w rodzinie	Budżet gminy

3. Wzmocnienie edukacyjno -informacyjne propagujące w społeczności lokalnej świadome postawy negujące i przeciwstawiające się zjawiskom przemocy w rodzinie.

L.p.	Rodzaje działań	Realizatorzy	Termin realizacji	Wskaźniki	Źródło finansowania
1.	Prowadzenie działań edukacyjnych, profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży	KPP, placówki oświatowe,	2021-2025	- liczba materiałów (ulotek, plakatów), - liczba spotkań	budżety własne poszczególnych jednostek
2.	Uczestnictwo w szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	KPP, GOPS, placówki oświatowe, służba zdrowia	2021-2025	liczba szkoleń, - liczba osób uczestniczących w szkoleniach,	budżet gminy

3.	Realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych, w tym programów psychologiczno-terapeutycznych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie	GOPS, organizacje pozarządowe, powiatowe	2021-2025	- liczba programów, - liczba uczestników programów, - liczba osób które ukończyły program	budżety własne poszczególnych jednostek
4.	Opracowanie i realizacja programów profilaktycznych, głównie w zakresie promowania właściwych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową	GOPS, KPP	2021-2025	- liczba opracowanych programów, - liczba zrealizowanych programów, - liczba uczestników programów,	budżet gminy, budżety własne poszczególnych jednostek

IV. ADRESACI PROGRAMU

1. Ofiary i sprawcy przemocy.
2. Rodzice i opiekunowie krzywdzonych dzieci.
3. Przedstawiciele instytucji i służb pracujących z dziećmi (pedagodzy, nauczyciele, pracownicy socjalni, pracownicy wymiaru sprawiedliwości, policjanci, pracownicy ochrony zdrowia, duchowni).
4. Przedstawiciele władz lokalnych.
5. Społeczeństwo.

V. REALIZATORZY PROGRAMU

Podmioty działające w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- Komenda Powiatowa Policji
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Szkoły na terenie gminy Galewice
- Służba Zdrowia
- Punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych i współuzależnionych w Osieku
- Zespół Interdyscyplinarny

VI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Źródłem finansowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025 w Gminie Galewice są środki własne Gminy. Wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025 w Gminie Galewice określa corocznie Rada Gminy w Galewicach uchwałą budżetową, na rok 2022 przeznaczono kwotę 2.500,00 zł. Program może być finansowany z dotacji celowych oraz ze środków pozyskiwanych z innych źródeł.

VII. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROJEKTU

1. Zdiagnozowanie wielkości występowania zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy.
2. Udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.
3. Zmniejszenie rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie.

4. Niwelowanie skutków zjawiska przemocy.

4. Pogłębienie wiedzy społecznej o zjawisku przemocy w rodzinie i sposobach radzenia sobie z tym problemem.

5. Zwiększenie zaangażowania społeczności w sprawy przeciwdziałania przemocy.

6. Zwiększenie liczby osób profesjonalnie zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz pomagającym ofiarom przemocy.

7. Zwiększenie skuteczności działania i dostępności do instytucji, zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

VIII. SPRAWOZDAWCZOŚĆ I KOORDYNOWANIE PROGRAMU

Osobą odpowiedzialną za koordynację Programu, przygotowanie sprawozdawczości oraz przeprowadzanie czynności związanych z monitoringiem i ewaluacją Programu jest Kierownik GOPS w Galewicach.

Sprawozdanie z realizacji Programu za miniony rok do dnia 30 kwietnia następnego roku przedkłada Radzie Gminy z realizacji Programu Kierownik GOPS w Galewicach.

UZASADNIENIE

Obowiązek opracowywania programu przeciwdziałania przemocy oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na poszczególne lata wynika z art. 6 ust.1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2021 r., poz. 1249 t.j.), który stanowi:

„1. Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 i 2369 oraz z 2021 r. poz. 794 i 803) lub ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277, z 2020 r. poz. 1492 oraz z 2021 r. poz. 41 i 694), chyba że przepisy niniejszej ustawy stanowią inaczej. 2. Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym: 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;”

Poza wymienionym programem gminny system przeciwdziałania przemocy w rodzinie tworzy Zespół Interdyscyplinarny powołany Zarządzeniem Nr 60/2011 Wójta Gminy Galewice z dnia 26 września 2011 roku, zapewnienie miejsca pobytu dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie w ośrodkach wsparcia oraz prowadzenie działań informacyjnych edukacyjnych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W dniu 26 listopada 2021 roku Rada Gminy w Galewicach Uchwałą Nr XLII/264/21 przyjęła Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Galewice na lata 2021-2025. Niniejsza Uchwała została przesłana do ŁUW w Łodzi, który dnia 30 grudnia 2021 roku zgłosił uwagi do przyjętego programu, wskazując konieczność uzupełniania oraz skorygowania treści Programu. Uwagi te zostały wprowadzone do Programu, który w zmienionej formie stanowi załącznik do niniejszej uchwały.